Հավասարության սկզբունքը և խտրականության մարտահրավերները ՀՀ-ում

Աշխատաժողով

Կազմակերպիչ՝ ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակ

վայրը՝ Արթուրս Աղվերան Ռեզորթ, Աղվերան

օրը՝ Ապրիլ 17-18, 2015 թվական

Նպատակը՝

Բարձրացնել ՀՀ Առողջապահության նախարարության նյարդահոգեբուժական հաստատությունների աշխատողների, ՀՀ արդարադատության նախարարության քրեակատարողական հիմնարկների ծառայողների, փաստաբանների, լրագրողների և իրավապաշտպանների իրազեկվածության մակարդակը մարդու իրավունքների ոլորտում՝ հավասարության սկզբունքի, խտրականության դրսևորումների և մարտահրավերների մասին գիտելիքների զարգացման և փորձի փոխանակման միջոցով

Աշխատաժողովի ձևաչափը՝

Աշխատաժողովի ընթացքում տեղեն գտել ինչպես պլենար այնպես էլ խմբային քննարկումներ: Պլենար քննարկումների ընթացքում վարողների կողմից ներկայացվել են կարծրատիպերի տեսությունը, խտրականության տեսակները, անխատրականության ոլորտում առկա միջազգային կարգավորումները, խտրականությունից պաշտպանության հնարավորությունները ներպետական օրենսդրության մակարդակում, շահերի պաշտպանության, ջատագովության օրինակներ:

Խմբային քննարկումների ընթացքում մասնակիցների խմբերի կողմից վեր են լուծվել խտրականության ոլորտի իրավիճակային խնդիրներ:

Մեկ քննարկում նվիրված է եղել փորձագետների կողմից յուրաքանչյուր ոլորտում առկա խնդիրների ներկայացմանը:

Մասնակիցները՝

- ՀՀ առողջապահության նախարարության և նյարդահոգեբուժական հաստատությունների ներկայացուցիչներ

- ՀՀ արդարադատության նախարարության ՔԿՎ և ՔԿՀ-ների ներկայացուցիչներ,
- փաստաբաններ,
- իրավապաշտպաններ,
- լրագրողներ:

Աշխատաժողովի արդյունքները՝

Աշխատաժողովի արդյունքում բարձրացավ մասնակիցների իրազեկվածությունը կարծրատիպերի, խտրականության համընդհանուր արգելքի, ներպետական օրենսդրության և դրա կիրառման ընթացքում առկա խնդիրների վերաբերյալ:

Աշխատաժողովի արդյունքում մասնակիցների կողմից կազմվեցին առաջարկություններ ուղղված առանձին ոլորտներում խտրականության արգելքը հաղթահարելուն: Մասնակիցների խմբերը բարձրացրեցին նախկին դատապարտյալների կողմից աշխատաշուկայում հանդիպող խտրական վերաբերմունքի, մեթադոնային բուժում անցնող դատապարտյալների՝ վաղակետ պայմանական ազատման, ընտանեկան բռնության, հենաշարժողական հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար հարմարեցված միջավայրի բացակայության խնդիրները: Խմբերը նաև մշակեցին այս խնդիրների լուծմանն ուղղված իրենց առաջարկությունները ծրագրերը:

Աշխատաժողովի գնահատման արդյունքները (ըստ մասնակիցների կողմից լրացված գնահատման թերթիկների, որտեղ 5 ցուցանիշը հանդիսանում է ամենաբարձր գնահատական, 1՝ ամենացածր)

(1)Աշխատաժողովի նպատակների իրականացումը

1.Աշխատաժողովը հաջողությամբ խրախուսեց տեղեկատվության փոխանակումը և գաղափարների արտահայտումը մասնակիցների

Նման ծրագրերի առկայությունը շատ կարևոր է հատկապես պետական կառույցների ներկայացուցիչների համար: Խտրականության վերացմանն ուղղված ջանքերի համար պետք է ներդնել շատ ջանք: Շնորհակալություն:

միջև - 19 մասնակից գնահատել են 5, 5 մասնակից՝ 4, 1 մասնակից՝ 3:

2.Դասընթացը համակարգեց այն տեղեկատվությունը, որն ինձ անհրաժեշտ էր - 14 մասնակից գնահատել է 4, 11 մասնակից՝ 4:

3.Դասընթացի նպատակներն իրականացվել են – 11 մասնակից գնահատել է 5, 12 մասնակից՝ 4, 1 մասնակից՝ 3, 1 մասնակից՝ 1:

4.Թեմայի վերաբերյալ Ձեր գիտելիքներն մինչ այժմ – 9 մասնակից գնահատել է 5, 7 մասնակից՝ 4, 9 մասնակից՝ 3:

5.Թեմայի վերաբերյալ Ձեր գիտելիքներն այժմ – 14 մասնակից գնահատել է 5, 11 մասնակից `4

(2)Վարողները

6.Վարողները նյութը ներկայացնում էին հասկանալի ու մատչելի եղանակով - 23 մասնակից գնահատել է 5, 1 մասնակից՝ 4, 1 մասնակից չի պատասխանել:

7.Վարողները հաղորդակցվում էին մասնակիցների հետ ակտիվորեն - 23 մասնակից գնահատել է 5, 1 մասնակից՝ 4, 1 մասնակից չի պատասխանել:

8.Վարողները անդրադառնում էին մասնակիցների բոլոր հարցերին – 18 մասնակից գնահատել է 5, 5 մասնակից՝ 4, 1 մասնակից՝ 3, 1 մասնակից չի պատասխանել:

9.Վարողները մասնակիցներին հետաքրքրված էին պահել - 21 մասնակից գնահատել է 5, 3 մասնակից՝ 4, 1 մասնակից չի պատասխանել:

(3)Վարման մեթոդները

10.Նյութի ներկայացնելը Power point եղանակով - 17 մասնակից գնահատել է 5, 7 մասնակից՝ 4, 1 մասնակից չի պատասխանել:

11.Քննարկումները աշխատանքային խմբերում - 18 մասնակից գնահատել է 5, 3 մասնակից՝ 4 2 մասնակից՝ 3, 1 մասնակից՝ 2, 1 մասնակից չի պատասխանել:

12.Պլենար քննարկումները - 14 մասնակից գնահատել է 5, 8 մասնակից՝ 4, 2 մասնակից՝ 2, 1 մասնակիցչի պատասխանել:

(4)Աշխատաժողովի բովանդակությունը

13.Աշխատաժողովի թեման/բովանդակությունը վերաբերելի էր Հայաստանում ընթացող ներքին զարգացումներին 15 մասնակից գնահատել է 5, 6 մասնակից՝ 4, 3 մասնակից՝ 2, 1 մասնակից չի պատասխանել:

14.Աշխատաժողովի թեման/բովանդակությունը համապատասխանում է Ձեր աշխատանքին/

Չնայած մասնագիտությամբ տնտեսագետ եմ, իմ գործունեությամբ ավելի քիչ եմ առնչվում նման խնդիրներին, սակայն ես ինքս հանդես եմ գալիս հասարակության մասնիկ և չի բացառվում, որ ես ինքս կդառնամ խտրականության զոհ, այս աշխատաժողովը ավելացրեց իմ մտահորիզոնը և աշխարհայացքը փոխվեց ինչ-որ չափով այս ոլորտում:

գործունեությանը - 16 մասնակից գնահատել է 5, 7 մասնակից՝ 4, 1 մասնակից՝ 3, 1 մասնակիցչի պատասխանել:

15.Ես կկարողանամ անմիջապես պրակտիկայում օգտագործել ստացված տեղեկությունը - 14 մասնակից գնահատել է 5, 6 մասնակից՝ 4, 2 մասնակից՝ 3, 1 մասնակից՝ 2, 1 մասնակից՝1, 1 մասնակից չի պատասխանել:

(5)Կազմակերպչական հարցեր

16.Աշխատաժողովի անցկացման վայրում առկա էին Ձեզ անհրաժեշտ բոլոր հարմարությունները - 21 մասնակից գնահատել է 5, 4 մասնակից՝ 4:

17.Սարավորումները լավ աշխատանքային վիճակում են – 21 մասնակից գնահատել է 5, 4 մասնակից `4:

18.Աշխատաժողովի անցկացման վայրը հարմար է ուսուցման համար (օրինակ՝լուսավորություն, օդափոխության համակարգ և այլն) – 24 մասնակից գնահատել է 5, 1 մասնակից `4:

Մասնակիցները առաջարկել են հետամուտ լինել հետագա համագործակցությանը, ինչպես նաև քայլեր ձեռնարկել որպեսզի սեմինարները կրեն շարունակական բնույթ: Մասնակիցները նաև առաջարկել են ուշադրություն դարձնել փաստաբանների գիտելիքներին, նշել, որ նման ծրագրերի առկայությունը շատ կարևոր է հատկապես պետական կառույցների ներկայացուցիչների համար:

Բազմաբնույթ և հետաքրքիր սեմինար էր, ծավալուն ինֆորմացիա ստացա, հետաքրքիր մարդկանց հետ շփվեցի:Առաջարկում եմ, որ սեմինարները շարունակական բնույթ կրեն: Շնորհակալություն:

Մասնակիցները բարձրացրել են նաև նման քննարկումների համար անվտանգ միջավայր ստեղծելու անհրաժեշտության խնդիրը, որպեսզի «բոլորն իրենց ապահով զգան ու կարողանան բարձրաձայնել իրենց հուզող խնդիրների մասին»:

Փորձագետները `

Փորձագետների կողմից ներկայացվել են ՀՀ-ում հասարակության մեջ առկա խտրականության դրսևորումները և դրանց հետևանքները՝ ըստ ոլորտների:

Մարիետա Թեմուրյան
Հոգեկան առողջության խնդիրներ ունեցող անձանց իրավունքների ոլորտի փորձագետ

Զառա Հովհաննիսյան
Կանանց իրավունքների ոլորտի փորձագետ

Սերգեյ Գաբրիելյան
ԼԳԲՏ անձանց իրավունքների ոլորտի փորձագետ

Ռուբեն Սարգսյան
ՔԿՀ-ներում պատիժը կրող անձանց իրավունքների ոլորտի փորձագետ

Սյուզաննա Ղարացաշյան
Թմրամիջոց գործածող անձանց իրավունքների ոլորտի փորձագետ

Փորձագետ-վարողներ՝

Անահիտ Չիլինգարյան
Փորձագետ-վարող

Արայիկ Զալյան
Փորձագետ-վարող

Նունե Գրիգորյան
Վարող

Օրակարգ
Հավասարության սկզբունքը և
խտրականության մարտահրավերները ՀՀ-ում
Աշխատաժողով

17.04.2015

	09:00-10:00	Մասնակիցների ժամանում, գրանցում
1.	10:00 - 10: 30	Բացման խոսք
		Կ. Թումանյան. ՀՔԱՎ Խորհրդի նախագահ
2.	10:30 -11:45	Պլենար նիստ Կարծրատիպեր, նախապաշարմունքներ, խտրականություն Խտրականության տեսակները, միջազգային կարգավորումներ
		Կներկայացվեն կարծրատիպերի և նախապաշարմունքների, որպես խտրականության հանգեցնող նախադրյալների ազդեցությունը և նշանակությունը: Խտրականության դեմ պայքարի շրջանակներում առկա միջազգային կարգավորումները: Անահիտ Չիլինգարյան
	11:45 - 12:15	Սուրճի ընդմիջում
3.	12:15 - 13:00	Պլենար նիստ Խտրականության պաշտպանված հիմքերը, խտրականությունից պաշտպանության հնարավորությունները ներպետական օրենսդրության մակարդակում
		Կներկայացվեն խտրականության պաշտպանված հիմքերը ինչպես նաև կներկայացվի թե ներպետական օրենսդրության մակարդակում խտրականության պաշտպանության ինչ միջոցներ են առկա, արդյոք ՀՀ օրենսդրությունը բավարար չափով ապահովում է խտրականության բոլոր ձևերից և բոլոր հիմքերով պաշտպանության բավարարար մեխանիզմներ, ինչ միջոցների կարող են ձեռնարկվել գործող մեխանիզմների շրջանակներում: Ա. Զալյան
4.	13:00 - 13:45	Քննարկում աշխատանքային խմբերում Իրավիճակային խնդիրների քննարկում
		Մասնակիցները կբաժանվեն աշխատանքային խմբերի: Յուրաքանչյուր աշխատանքային խմբին կտրամադրվի մեկ իրավիճակային խնդիր: Աշխատանքային խմբերը պետք է քննարկեն խնդիրը և ներկայացնեն իրենց եզրակացությունը խտրականության առկայության/բացակայության վերաբերյալ, խտրականության ձևի վերաբերյալ: Ա. Չիլինգարյան Ա. Զալյան
	13:45 - 14:45	Ճաշ
5.	14:45 - 15:15	Պլենար նիստ

		Իրավիճակային խնդիրների քննարկման արդյունքների ներկայացում
		Աշխատանային խմբերը կներկայացնեն իրենց խմբի քննարկման արդյունքները և եզրակացությունը: Ա. Չիլինգարյան Ա. Ջալյան
6.	15:15 - 16:15	Պլենար նիստ Պանելային քննարկում: Խտրականության դրսևորումները հասարակությունում
		Պանելային նիստի ընթացքում փորձագետների կողմից կներկայացվի ՀՀ-ում հասարակության մեջ առկա խտրականության դրսևորումները և դրանց հետևանքները: Մասնավորապես կքննարկվեն հետևյալ խմբերի հանդեպ խտրականության դրսևորման հիմնախնդիրները՝ կանայք, հոգեկան առողջության խնդիրներ ունեցող անձինք, թմրամիջոց գործածող անձինք, ԼԳԲՏ անձինք, քրեակատարողական հիմնարկներում պատիժ կրող անձինք: Պանելային քննարկումը կընթանա վարողի և աշխատաժողովի մասնակիցների կողմից յուրաքանչյուր ոլորտի փորձագետներին հարցեր տալու միջոցով: Ն. Գրիգորյան /վարող/ Զ. Հովհաննիսյան Ս. Գաբրիելյան Ռ. Սարգսյան Մ. Թեմուրյան Ս. Ղարաղաշյան
	16:15 - 16:45	Սուրճի ընդմիջում
7.	16:45- 17:30	Պլենար նիստ Շահերի պաշտպանություն, ջատագովություն, փորձի և օրինակների ներկայացում
		Նիստի ընթացքում կներկայացվեն շահերի պաշտպանության ծրագրերի իրականացման վերաբերյալ տեղեկատվություն: Կներկայացվեն խտրականության ոլորտում շահերի պաշտպանության հաջողված ծրագրերի օրինակներ: Ա. Չիլինգարյան
8.	17:30 - 18:00	Քննարկում աշխատանքային խմբերում Շահերի պաշտպանության ծրագրերի կազմում /աշխատանքային խմբեր/
		Արդեն իսկ կազմավորված աշխատանքային խմբերին կառաջարկվի քննարկել և ընտրել մեկ խնդիր, որի շրջանակներում կարող է իրականացվել կարծրատիպերի վերացմանն ուղղված շահերի պաշտպանության ծրագիր: Ա. Չիլինգարյան

18.04.2015		
	09:30-10:00	Նախաճաշ
9.	10:00 - 10:45	Պլենար նիստ Շահերի պաշտպանության ծրագրի գաղափարի ներկայացում Քննարկում աշխատանքային խմբերում Շահերի պաշտպանության ծրագրերի կազմում, շարունակություն
		Նիստի ընթացքում աշխատանքային խմբերի կողմից կներկայացվեն այն խնդիրները, որոնց շուրջ նրանք առաջարկում և պատրաստվում են մշակել շահերի պաշտպանության ծրագիր: Խնդիրների ներկայացումից հետո մասնակիցները աշխատանքը կշարունակեն խմբերում: Այս ընթացքում մասնակիցները պետք է մշակեն խնդրի լուծմանն ուղղված կոնկրետ գործողություններ և ներկայացնեն այդ գործողություններից և ծրագրից ակնկալվող արդյունքը: Ա. Չիլինգարյան
10.	10:45 - 11:30	Պլենար նիստ Շահերի պաշտպանության ծրագրերի ներկայացում(խնդիրներ, գործողություններ, ակնկալվող արդյունքներ)
		Կներկայացվեն և կքննարկվեն խմբային աշխատանքների արդյունքները: Ա. Չիլինգարյան
	11:30 - 12:00	Սուրճի ընդմիջում
11.	12:00 - 12:45	Պլենար նիստ Շահերի պաշտպանության ծրագրերի ներկայացում /շարունակություն/
		Կներկայացվեն և կքննարկվեն խմբային աշխատանքների արդյունքները: Ա. Չիլինգարյան
12.	12:45 - 13:15	Պլենար նիստ Աշխատաժողովի արդյունքների, հետագա անելիքների քննարկում
		Կամփոփվեն աշխատաժողովի արդյունքները, մասնակիցները կներկայացնեն իրենց կարծիքները, նկատառումները աշխատաժողովի բովանդակության և ազդեցության վերաբերյալ, կլրացնեն գնահատման հարցաթերթիկները:
	13:30 - 14:30	Ճաշ, մեկնում